

МИОДРАГ КАЈТЕЗ

ЖРТВА*

Или, на пример, у Башти, летњој, за металним буретом (међу двадесет осликаних освежавајућим мехурићима пића нечије младости), могао је хроничар живота града затећи двојицу: Јанакиса и М. Куна. О њима је и записао да су од истог рода упорних њушкача женских табанчића, вратића, гривичица, ножица. И како су се и те ноћи, као и много пута до тада, разговарали о теорији на коју Јанакис Хеурис и није баш секао вене: да ће једном неком из рода њихова бити дато да нањуши *ону* што окупана водицом из планинског поточића замирише по шумском цвећу и таква без икаквог труда кроз живот ходи. А тек да ће бити дато њему! (Иако природа, кад га је опремала за њушкача, није спавала, већ чак и застранила.) Што се тиче М. Куна, толико му се (теорија) подвукла под кожу, да не потребоваше ни Лакатошев заштитни омотач што сваку теорију брани од фалсификујућих „чињеница”. Зато, записаће хроничар, не чуди М. Кунов готово филозофски мир с којим је пратио како се, рецимо, оно што га је некад привукло невенчаној му изабраници, с временом (нарочито од трећег месеца како затрудни), на собној температури изврће у своју супротност. Све је то имало сврху: *дозвољавало је да се живи!*

Ево и ноћас ми нос више јолицају мехурићи с овој бурети нејо у њовейарцу шумски цвейт, рече Јанакис. Ако нешто у њом њравцу код неке и нањушим, њријайељу мој, ништо нећу ризиковати, нејо ћу њу љубу одмах зачарати. (Милина, његова будућа жена, негде је тек ластиш учила да прескаче.) *А њеби је жена у њејом месецу?*

Од суседног бурета стизао је мирис луцрке и беле детелине. Луцрка је, одвојена од муже крава, цевчила фрапе. Али друга, бела,

---

* Одломак из рукописа романа *Силна њостивка*.

с деколтеом! Кога брига шта је цевчила. Повремено је трзала вратом, *злајносмеђа коса зашлаласавала се као њоље ражи њред олују.*

Луцерка је гањала норму, па је, не могав да дочека конобара, отишла сама до шанка да намузе свежи фрапе. Од деколтеа друге М. Кун ока не одвајаше. *Ех, бела, бела.*

У шћиа зијаши?

У њвоје сисе.

Зијај њако мами!

Узмакну она хитро читавим телом, па јој отпозади добар откос ражи полегну по лицу. И тек кад га је балажирала и уклонила оданде, могла је да види одсјај месечине из својих непомичних зеница на наkostenешеним длацицама М. Кунове шаке склопљене у песницу, и да прати како длацице (с одсјајем месечине из њених непомичних зеница) лагано полежу и удаљавају се од поштеђеног јој носа.

Минут и по касније за њено буре стигла су и распоредила се и њивска страшила што раж од птица чувају, вратила се и луцерка с фрапеом.

Биће срања. Свејегно, свиђа ми се њвој сћил. Добро да је ниси койачком. Немаш их вечерас? Завири Јанакис подно бурета.

Јанакишћа, иди њи ако желиш. Ја морам да остћанем.

Остала су обојица, и већ су видела интервентну, болницу. Ипак, белодеколтирана се задовољи да о претећој песници пред страшилама ћути и кува пријатеље на тихој ватри од мехурића пића нечије младости.

* * *

Следећег викенда у Башту, летњу, М. Кун је дошао (у циљу доказивања нечега некоме?) сâм. Али не нађе коју је тражио. Ни њу ни страшила. Чим стаде за буре, долете конобар с хладним пивом за сталног госта. *Књижевници и њихови обожаваоци*, рапортирао је, приметив да М. Кун гледа онамо где се десетак времешних припадника веселог друштва тискало око издвојених буради са осликаним мехурићима пића њихове младости, и одакле је стизао мирис дувана за лулу. *Хазар Павић*, упути га конобар доневши му друго пиво. *Хооо-хооо-хооо!* Одзвањала су све време од друштва и бурад и небеса. *А расћојасани је, ако сам добро чуо, неки гр Рецеј, са женом*, није остао дужан конобар ни с трећим пивом.

После сат и по М. Кун је кренуо, наручив претходно четврто, *хладно*, да се олакша, али на самим вратима мушког тоалета испречио се раскриљени књижни блок женског примерка, и с једне стране блока Хазар Павић, а с друге задихана госпођа, што је вечерас окасила и силно се поплашила да ће јој омиљени писац

утећи, или да за њу неће имати времена, због чега га је овако и пресрела, опростиће јој, и потурала му сад књигу за потпис. Овај је књигу прихватио, али никако да примерак пређе из руке у руку, као да је у питању ухваћена пума коју двоје држе на ласима и затезу их једновремено да се ласа не би олабавила. Госпођа је затезала због указане прилике, и даље задихана, да оспори Даубмануса и омиљеном писцу предочи како семе мужевљево не имаше ни приближно исти укус с њеним млеком. Павић је затезао због бешике. Какво црно семе! Какви бакрачи!

М. Кун, одоздола се раширених шака прикривајући корицама, с треском их склопи, одблокира пролаз. Хазар Павић на тај срцетрзателни звук и женски цик само затрепта ситним, птичијим очицама. М. Кун му пружи уприпитомљени примерак: *Ово је ваџе? Изволише*, и прође у тоалет.

Закопчавао је М. Кун шлиц на путу од писоара до умиваоника кад је Хазар Павић ушао и одмерио га, мимоходећи, у огледалу, благо црвен у обрзима и с уздржаним, унапредликујућим осмехом, који повлачи и задевање палчева за хозентрегере. Одабрао је исти писоар, у ћошку, уз леви зид, и пустио млаз. Из неке од кабина хукну слап из водокотлића. М. Кун одврну славину: плахну руке, отцепи од ролне убруса, обриса се.

Велики Рус је писао: рецише ми цица желеше у живоју и рећи ћу вам ко сће, јавио се усред пишања из ћошка Хазар Павић. *А ја кажем: рецише ми како обављаше хиџијену и рећи ћу вам ко сће. С њим у вези, младићу, необично је важно да се руке после њицања њеру барем два минуца*. Спаковао је у гаће свој мушки примерак и затегао па отпустио хозентрегере.

Најважније је ипак да се руке њеру њре њицања, одговори му М. Кун из огледала, згужва убрус у лопту, набаци је на колено, коленом одбаци увис и главом смести у кошару. Хазар Павић испрати пажљиво тај мини-жонглерај.

Ха-ха-хо! Цици, ухваћен си! Отворише се врата клозетске кабине и оданде испале телесина др Рецепа.

М. Кун изађе пре обојце. Прошао је поред женског нужника кроз заједнички ходник сужен за два реда празних гајби, наређаних до излаза, кад му неко отпозади, како није од школских дана, склопи шаке преко очију. *Ујаааа!* (Треба да откријеш ко је, што је увек боље него кад не треба да откријеш ко је.)

Напила иза себе да ту има посла за жетеоце. *Мој нај-о-ми-љени-ји-лик-у-џра-гу!*, отпевавши звонко бела.

Ха-ха-хо! Избише и она двојица на ходник. Предњачио је Рецеп, за њим Хазар Павић. *Не знам, мудрооки младићу*, пућио је усне и тресао обрзима први, *јеси ли њкрио и без њледања за њосићуцу*,

али сад је свима јасно ко си ти: хеј, њен најомиљенији лик у прагу! Ха-ха-хо-хо! Видиш, Цици, коме си нашао да говориш ко је. А? Најомиљенијем лику! Не треба гечку Павић да му по обављеној хигијени говори ко је. Реџеј, не сери!, узвратио му је Хазар Павић. Хо-хо-хо!

Кад књижевници замакоше иза гајби, стави бела кажипрст на М. Кунова уста. *Јеси ли аутиом? Где је паркиран? Чекај ме тамо за двадесет минути. А овде остани још минути.* И те је ноћи била деколтирана и по белој детелини мирисала, па ти прати и мање зарађен план.

Хо-хо! Добар план, зачу се иза гајби.

Излазећи из ходника, М. Кун је регистровао да бела у полу-праку локала стоји са истим страшилима од прошле недеље и меша се с луцерком. Напољу, за издвојеним бурадима, књижевници су се, на жалост обожавалаца, спремали да крену. Конобар др Реџепу донесе мантил. Хазар Павић не заборави платнену врећу урешену везеним градским грбом у којој се налазио фудбал с потписима првотимаца овдашњег прволигаша, мали знак пажње општинара према угледном госту. *Полегај, Реџеј, чиме сам дарован! Мора да је трешка. Побркали су ме с неким сиорџисџом.* Др Реџеп погледа. *Хо-хо! Добра лојти. Заџио трешка? Мени је Андрић на њоклон, а био сам здрав ко дрен, донео три банане!*

Младићу, овај фудбал је суђен вама. Узми га. Хазар Павић у пролазу спусти платнену врећу на М. Куново буре. *Хвала.* И узне М. Кун с бурета фудбал и пристигло пиво, остави новчаницу, и продужи до паркинга и свога аута, седе у њега, отвори прозор, и потегну из флаше.

Неколико метара даље др Реџеп, с мантилом преко руке, угуравао се у аутић на сувозачко место. *И џио си њо овој врућини уојџије носио мантил?,* питала га је жена. *Да бих имао џија да баџим, Јеја. Па видела си како конобар леџи да ја хваџа, као да је бакџиш, који му се, додирне ли џло, укида заувек.* Увукао је др Реџеп телесину до пола у аутић. *А Тиџма није умео да баџа мантил. Он би ја само фрљнуо њо џаџосу.*

За двадесетак минута могао се на паркингу уочити необичан маневар. У спољашњем ретровизору М. Кун је пратио белу, јер се управо она могла уочити како се провлачи између аута, стучена на висину понија. Сисе су јој у широким амплитудама радиле тламп-тламп! На тепиху ће је.

Док су се возили до М. Куновог изнајмљеног стана, стално се окретала. Кад те вереникова екипа џази док вереник не изађе (из Забеле), мораш се окретати.

А њвоја живојна ѡрича? Ко су ѡи, молим ѡе, оне слајке чикице?

Неки.

Пред последње скретање М. Кун закочи, опомену се дететом својим које је пожелело да тај викенд цео проведе код оца и до миле воље се нагледа цртаћа, што му је бака бранила, иако је он и у школу ишао. (*Када ћеш ѡаѡа обојѡи зигове?*, први пут се и дете запитало. Као да је знало да неће никада, јер ће му се подстанарство ускоро, док увелико буде под трогодишњим *сѡручним надзором*, отказати. М. Куна ће, међутим, чекати, кад изађе из Јанакисовог Дома за стара и немоћна лица, стан који ће му Јанакис уредити далеко од градске вреве, на ободу града, да у њему једанаест и по година поживи у преписаном му миру.) Сада је дете, наигравши се аутићима по тепиху с принтованим раскрсницима, семафорима, знаковима опасности, спавало под светлом с ТВ екрана.

А хоѡел?

Свако ко се роди у сајамском граду на хотеле гледа као на грађевине у којима има свега и увек осим слободних соба и никада.

Није ѡроблем, идемо код мене, само да ѡрво ѡелефонирам.

Зауставио је М. Кун поред јавне говорнице, весело је бела истрчала из аута и још веселије у њега након пола минута ускочила, тестирајући и амортизере и корпице грудњака.

Возили су се затим до уснулог сателитског насеља и зграде без лифта. Попеше се мрачним ходницима до последњег, четвртог спрата. *Неко сѡално краде сијалице.* И док је М. Кун чекао да она откључа врата и упали светло у предсобљу, завирио је на узане, металне степенице, од пола у сенци.

Пусѡи ѡо и уѡагај!

Степенице су могле водити до некаквог тавана: кутије и празне саксије уредно поређане уз гелендер. Ђаво М. Куну не даде мира, па вирну и у сенку: на старца и старицу, шћућурене, приљубљене једно уз друго, што су на картонима седели ни живи ни мртви.

Ко су ови људи?

Моји родитељи. Добро је њима ѡу. И где би груде.

На прсима је старцу нешто засветлуцало. Одликовање за поднету родитељску жртву?

Занимљиво, сисе, ни да јој их дотакне, није му бела допустила. Ђушнула би га по руци сваки пут: *Не сисе!* Друго све може.